FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 102

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MAY 25, 1971

ŠTEV. LXXII — VOL. LXXII

Jaka Okorn
205 Irving Ave. 6-1-1
Brooklyn, N. Y. 11237

Češkoslovaška KP ima ta teden svoj kongres

To bo 14. kongres KP ČSR, četudi se je 14. kongres vršil že avgusta 1968. Na zahtevo Kremlja so namreč tistega proglasili za nezakonitega.

PRAGA, ČSR. — Redkodaj se vidi sedanja dvolična podoba Češkoslovaške bolj nazorno kot te dni. Češkoslovaški komunisti imajo namreč ta teden svoj partijski kongres. Nanj se pripravljajo samo tovariši na eni strani, na drugi pa ceste, parki, trgi, hiše, izložbe, strehe, slavoloki, tribune itd., skratka vse, kar se lahko pokaže, ne more pa govoriti. Zato je vsa Češkoslovaška podobna na drugi plati ogromnemu kolektivnemu vojaku Švejku, ki opravlja svoje vsakdanje delo, pri tem se pa trudi, da ne vidi in ne sliši ničesar, kar bi ga opozorilo na kongres.

Češkoslovaška javnost si je namreč o idejni vrednosti, odnosno brezpomembnosti kongresa že davno ustvarila primerno sodbo. Kongres ni nič drugega kot prilika za partijske voditelje, da ponavljajo to, kar je bilo že davno preje rečeno v Moskvi. Novih idej od tam ni treba pričakovati. Primerno prežvekovan bo seveda novi petletni plan, soglasno bodo odobrene razne resolucije. Par tovarišev bo šlo z rdečega odra, par jih bo prišlo na njihova mesta. Značilno je bilo, da so Čehi in Slovaki kazali skoraj več zanimanja za izjavo tovariša Brežnjeva, da naj se Srednja Evropa demilitarizira. Čehi in Slovaki upajo namreč, da bo to obenem tudi pot, ki bo Sovjetom dala priliko, da umaknejo svoje čete iz Češkoslovaške.

Režim je seveda previden. Je okrepil patroliranje policije na ulicah, se pripravil na morebitne demonstracije, zmaličil ves osebni promet na mejah itd. Javnost misli, da je strah varnostne službe odveč. Opozicija proti Husakovemu režimu je zamrla, Husak je že ukrotil "uporno desnico", sedaj bo pognal še levičarje v brezpomembnost. Težav pri tem ne bo imel, ker zvesto sledi nasvetom Brežnjeva in hoče postati njegova desna roka na Češkoslovaškem. To stanje utegne trajati tudi par let, mislijo redki politični opazovalci, kar jih je še v Pragi.

Domov odbor odobril del vojnega proračuna

WASHINGTON, D.C. — Odbor predstavniškega doma za armado je odobril materialni del izdatkov za narodno obrambo v znesku $21.88 bilijonov, odbil je pa vse dodatne predloge, ki se tičejo vojskovanja v Indokitajski in pa investicij v SAFEGUARD sistem ABM raket.

Predlog gre sedaj pred plenum predstavniškega doma, ki ga bo pa obravnaval šele v juniju, potem šele ga bo dobil v postopek senat.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura okoli 70. Možnost neviht.

Gen. Abrams se jezi nad nezadostno previdnostjo

SAIGON, J. Viet. — Pojemanje vojskovanja v Južnem Vietnamu je po vsem sodeč nekatere ameriške vojaške enote uspavalo, da so opustili nujne ukrepe previdnosti. To je bilo posebno očitno pri raketnem napadu na položaje Charlie 2 južno od Demilitarizirane cone pretekli petek, ko je ena sama raketa, ki je prebila streho zaklonišča, ubila 30 ameriških vojakov, 50 pa jih ranila.

Zaklonišče, kamor je prodrla raketa, je služilo za nekako klubsko sobo in je bilo v času eksplozije rakete nabito polno. Previdnost zahteva, da ni nikdar v enem samem prostoru, kjer ni "popolnoma" varen, toliko vojakov. Vsi izgovori so nepotrebni in neprepričljivi. To ve vsak vojak, prav posebno pa tisti, ki je bil kdaj v boju.

Vrhovni poveljnik vojaških sil ZDA v Južnem Vietnamu gen. C. Abrams je bil strašno hud, ko je zvedel za petkovo tragedijo na postojanki Charlie 2, pa tudi "globoko zaskrbljen".

— V Oklahomi so začeli pridobivati petrolej za prodajo leta 1904.

V Južni Koreji volijo narodno skupščino

SEOUL, J. Kor. — Danes volijo tu narodno skupščino z 204 poslanci. Za zaupanje se poteguje šest strank, toda vsi so prepričani, da bo zmagala stranka predsednika republike generala Parka — Demokratsko republikanska stranka. V opoziciji pomeni nekaj Nova demokratska stranka, ki upa, da bo dobila najmanj 73 poslancev, da vladna stranka ne bi imela kvalificirane večine, kar se ji pa nemara ne bo posrečilo.

Volivni boj se je vrtel okoli vprašanja korupcije, ki je menda tako velika, da je celo vladna stranka nastopila proti njej in svojim pristašem prepovedala, da se mešajo v umazane zadeve.

Posebnega zanimanja za volitve ni bilo. Politični krogi se bojijo le nevarnosti, da bi general Park hotel postati neke vrste generalissimus in posnemal — Čangkajška na Formozi. To bi spravilo Južno Korejo v zelo kočljiv notranji in zunanji položaj.

Črni kongresniki niso zadovoljni z Nixonom

Skupina črnih kongresnikov, ki je pred časom predložila predsedniku Nixonu listo 60 zahtev, je nad njim hudo razočarana.

WASHINGTON, D.C. — Načelnik skupine črnih kongresnikov Charles C. Diggs, demokrat iz Michigana, je dejal, da je skupina hudo razočarana na Nixonovem odgovoru na seznam 60 zahtev v povečanje priložnosti manjšinskih skupin in revnih. V skupini je tudi Louis Stokes, ki zastopa v Predstavniškem domu 21. kongresni okraj v Clevelandu, Ohio.

Kong. Charles C. Diggs je dejal, da je vse, kar so dosegli to, da je uzakonjeno to, kar je zvezna vlada na tem polju že delala. "To je tragedija," je ugotovil črni kongresnik na NBC televizijskem programu "Meet the Press", kjer je nastopil z dvema drugima članoma skupine v razgovoru z novinarji.

Nixonov odgovor črnim kongresnikom na njihove zahteve obsega 115 strani, pa po trditvah Diggsa ne prinaša nič novega. Odgovarja s "staro modrostjo in starimi nazori". predstavlja dejansko razlaganje in označevanje sedanje politike zvezne vlade, ki ima "uničujoče posledice za revne in črne Amerikance".

Mednarodna skupina opustila vzpon na Mt. Everest

KATMANDU, Nepal. — Mednarodna odprava, ki je hotela doseči vrh najvišje gore sveta Mt. Everest po jugozahodni strani, je po treh mesecih naporov in poskusov odnehala zaradi sporov, slabega vremena in pomanjkanja oskrbe. Poskus japonskega gornika, da bi odprl pot za oskrbo v zadnji minuti, je propadel.

Odločitev opustiti poskus je napravil podpolk. James Roberts iz Britanije, vodnik odprave. Dva britanska gornika sta bila od vrha le še 1,828 čevljev. Poskus doseči vrh sta morala opustiti, ker nista imela več na razpolago hrane, vrvi in kisika.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!

Na Portugalskem zopet zanimanje za politiko

LIZBONA, Port. — Na Portugalskem lahko parlament vsakih 10 let debatira o spremembah ustave. Taka doba je nastopila sedaj in dala priliko raznim klikam, ki se redno nabirajo okoli vsakega diktatorja, za politično debato o 'odprtih vprašanjih'. Klik okoli diktatorja Caetana je dosti, kajti dr. Caetano noče ravno vladati z močno roko.

Najmočnejši struji v režimu sta Caetanova in Salazarjeva. Salazarjeva struja obožuje mrtvega diktatorja in se posebno vnema za Salazarjev upravni centralizem. Caetano je v tem pogledu bolj gibčen in ne nasprotuje misli, da je treba dati deželi in s tem tudi kolonijam večji avtonomni delokrog. Debata o teh idejah se bo začela sredi junija.

Kakih posebnih sklepov o spremembi ustave nihče ne pričakuje. Važno je dejstvo, da je problem reforme države zopet postavljen v politično debato. Ta ga ne bo rešila, po svoje bo pa prispevala, da rekonstrukcija države ne bo pokopana ideja. Vojaški krogi se v to vprašanje ne mešajo, sledijo pa debati. Dokler se oni ne bodo odločili za kako obliko rekonstrukcije države, ne bo sprememb.

Penn-Central železnica zgubila dnevno milijon dolarjev

NEW YORK, N.Y. — Prava kriza za Penn-Central v konkurzu se je začela lansko jesen, ko je zguba pri obratovanju znašala milijon dolarjev na dan. Položaj se ni zboljšal letošnje leto, tako poroča konkurzna uprava.

Ako se položaj ne bo spremenil, bo uprava v avgustu-septembru brez denarja v blagajnah. Da bo obratovanje sploh še mogoče, je neobhodno potrebno zmanjšati osebno režijo in racionalizirati obratovanje.

Čilska vlada kupila bakreni rudnik Cerro Corporation

WASHINGTON, D.C. — Čilska vlada je za $55 milijonov kupila od The Cerro Corporation bakreni rudnik, ki je komaj začel obratovati. Dve drugi ameriški družbi, Anaconda in Kennecott, bosta dobili odškodnino, ko bo čilska vlada prevzela njihove investicije, v postopku, ki ga predvideva čilski zakon o nacionalizacijah.

PODGORNY ŠEL PREGLEDAT NOVE RAZMERE V EGIPTU

Predsednik ZSSR Nikolaj Podgorny je priletel danes v Kairo, da si neposredno ogleda novi položaj v Egiptu, kot posledico "revolucije 15. maja". Ta je uničila večji del "prosovjetske skupine" v Arabski socialistični zvezi in v vladi.

KAIRO, ZAR. — Predsednik Vrhovnega sveta ZSSR Nikolaj Podgorny je priletel danes sem, da osebno pregleda položaj in presodi, koliko je "revolucija 15. maja" škodovala sovjetskim koristim in sovjetskemu vplivu v Egiptu. Podgorny je bil že preje ponovno v Kairu, zadnjič v preteklem januarju, ko so slovesno zaključili dela na novem, velikem Asvanskem jezu. Sedanja pot je zanj vsekakor težavnejša. Predsednik Sadat je bil v januarju poln hvale za ZSSR in kazal tudi obilo pripravljenosti za tesno sodelovanje z njo na vseh področjih. Ta pripravljenost obstoja še vedno, toda ta temelji na hladnem računu in potrebi, med tem ko je Sadat pokazal jasno, da ne bo dovolil, da bi v Egiptu rastla moč komunizma

Nekaj ur pred prihodom predsednika ZSSR v Kairo je dala vlada prijeti 26 oseb, ki so obtožene sodelovanja pri poskusu vreči vlado predsednika Sadata. Koliko je dejansko zaprtih in jih čaka na sodno razpravo, ni znano, toda vsekakor presega število 100. Gre predvsem za osebe, ki so bile povezane s "progresivno aktivistično skupino" v Arabski socialistični zvezi. Ta je bila znana po svojih tesnih stikih s Sovjetsko zvezo, ki je gledala v njej odločno zagovornico in podpornico sovjetskih načrtov in želja v Egiptu. Njen vodnik je bil Ali Sabry, podpredsednik, ki ga je Sadat odstavil v začetku maja.

Ali Sabry je organiziral v Centralnem komitetu Arabske socialistične zveze veliko večino proti Sadatovemu načrtu unije Egipta, Libije in Sirije. Sadat je moral delno popustiti, nato pa je Centralni komitet razpustil, odstavil tri glavne vodnike zveze in napovedal svobodno volitev novih vrhovnih organov zveze, v kateri naj bi bilo preko 5 milijonov Egipčanov. Pristaše prosovjetske skupine je potisnil tudi iz vlade.

Predsednica izraelska vlade Golda Meir je v Kopenhagenu na Danskem, kjer se je ustavila za kratek obisk, dejala, da se je Sadat izkazal za spretnega in odločnega vodnika v zadnji krizi. Če bo tako odločen tudi v naporih za končanje vojne na Srednjem vzhodu, potem je mogoče računati na dejansko pomiritev tega področja. Golda Meir je odklonila Rogersov predlog za delni dogovor, ki naj omogoči odprtje Sueškega prekopa. Podobno je storil že preje Sadat. Oba zahtevata večje popuste od predloga, nihče pa jin ni voljan dati.

V Kairu upajo, da bodo ZDA pritisnile na Izrael, da bo popustil toliko, da bo sporazum mozen in sprejemljiv za Kairo. Če ZDA tega ne bodo storile, si utegnejo znova za dolgo zapreti vrata v Egipt in v ostali arabski svet, povezan z Egiptom. V kolikor bo Sadatu uspelo doseči izraelski umik s Sinaja in pomiritev z Izraelom, bo to pomenilo utrditev njegovega položaja doma in v arabskem svetu. Navezanost na Sovjetsko zvezo se bo zmanjšala in ZDA bodo lahko zopet igrale večjo vlogo v Egiptu in vsem ostalem Srednem vzhodu. V zpostavitev ravnotežja na tem področju med ZSSR in ZDA bo pripomogla k utrditvi miru in varnosti.

Egiptovska kriza in vojskovanje z Izraelom

KAIRO, Egipt. — Sedanja egiptovska kriza je zmešala in prekrižala račune vsem prizadetim velesilam. Zgodilo se je nekaj nepričakovanega. V Kairu ostane redkokdaj ta ali ona akcija v tajnosti, pa so zarotniki proti predsedniku Sadatu vendar postopali tako skrivnostno, da javnost o njihovih namerah ni niti slutila. Sadatova vlada se je rešila s tem, da se je njena tajna policija obnesla. Odkrila je zarotnike obenem pa znala molčati.

Sedaj sicer vemo, kdo vse je bil udeležen pri zaroti, toda konstrukcija zarote še zmeraj ni jasna. Morda bo proces proti zarotnikom spravil na dan kaj več podrobnosti. To pričakujejo tudi politični opazovalci v Kairu, ki si še tudi niso na jasnem, kako široko je bila zarota razpredena in kako globoko je segla. Vsako ugibanje o usodi zarotnikov nima kaj prida pomena. Le par vprašanj ostane še zmeraj na dnevnem redu političnih razgovorov v Kairu.

Ali je Moskva vedela, kaj se pripravlja proti Sadatovemu režimu? Morda je kaj vedela, tega pa ni povedala Sadatu. Smatrala ga je in ga smatra za preveč "nevtralnega", da bi mu skrivnosti zaupala. Da Sadat ni padel v Kremlju v nemilost, se mora zahvaliti politiki pokojnega Naserja, ki je svojo nevtralnost do Kremlja gnal veliko dalje kot Sadat. Saj je mirne duše dal zapirati egiptovske komuniste, dočim se je bratil s sovjetskimi voditelji. Moskva zato ne more nastopati proti Sadatu drugače, kot je proti Naserju, saj je Sadat napram Kremlju ravno tako "odkrit" prijatelj, kot je bil Naser.

V zaroto je vmešanih precej agiptovskih levičarjev, pa tudi simpatizerjev z Moskvo. Vse te je Sadat vtaknil v ječo. Tudi v tem pogledu Moskva ne more očitati Sadatu kaj sovražnega.

Taki stiki med Egiptom in Sovjetsko zvezo govorijo v korist Sadatovemu režimu. V Kremlju morda niso s tem zadovoljni, toda pomisliti morajo, da jim dela na primer Castro še večje težave kot Egipt, pa morajo Kubo podpirati, ker jim drugače ne kaže.

Mnogo opazovalcev računa tudi z možnostjo, da se bo rodila nova zarota, neodvisna od sedanje. To za egiptovske razmere ne bo nič čudnega. Ker si je sedanja zarota prilastila levičarske ideje, bo nova zarota morala iskati kaj drugega, morda napihnjen nacionalizem, kar bi vodilo v novo vojskovanje. V Tel Avivu mislijo na to, toda še ne vidijo te nevarnosti.

V sedanji zmešnjavi je le eno gotovo: pri sedanjem stanju ni mogoče misliti na mir v arabskem svetu. Še delna rešitev z odprtjem Sueškega prekopa ni verjetna, čeprav ni popolnoma izključena.

Diplomatje v Kairu skrbno opazujejo, kaj vse misli armada in kakšno je tam razpoloženje. Vojaški krogi bodo morda že v sedanji krizi igrali večjo vlogo, kot javnost pričakuje, v prihodnje bodo pa še večjo, ako pride do nove krize.

Pokopani so zaenkrat vsi izredni stiki med Egiptom in drugimi arabskimi državami. Od tam ne more Egipt ničesar pričakovati, saj bo še Sadat le s težavo ohranil ugled in veljavo, ki jo ima. Danes ni namreč na egiptovskem obzorju še nobene osebnosti, ki bi bila politično vsaj tako močna kot Sadat. Tudi ta okoliščina onemogoča ugibanje, kaj se bo vse godilo v Kairu.

Iz Clevelanda in okolice

Smrt v domovini—

V Drtijah pri Moravčah na Gorenjskem je umrla ga. Frančiška Per, kjer je zapustila hčerko Ano Mrkun in brata Stankota Strekal, v Ameriki pa hčerki Frances Pršin in Mary Per, brata Joe Strekal in sestro Johano Strnad. Pred l. 1914 je družina živela v Clevelandu.

Pozdravi rev. J. Faleža iz Slovenije—

Rev. Jože Falež, kaplan pri Sv. Vidu, ki je odletel 10. maja na obisk v Slovenijo k svojim redovnim bratom (trapistom) in sorodnikom, pošillja faranom sv. Vida prisrčne pozdrave. Piše, da se sijajno počuti, da pa mu misli uhajajo v Cleveland. Faranom sv. Vida kliče na "veselo svidnje 20. junija, če Bog da".

Asesment—

Danes je 25. v mesecu, ko društveni tajniki običajno pobirajo asesment.

Tajnica Društva Collinwoodska Slovenke št. 22 ADZ bo pobirala nocoj od 6. do 8. v Slovenskem domu na Holmes Avenue asesment. Ker bo prihodnji mesec odsotna, prosi, da bi plačali tokrat kar še za mesec junij.

Tajnica Podr. št. 25 SŽZ bo pobirala nocoj od 5.30 do 8. asesment v šoli sv. Vida.

Zadušnica—

Jutri ob 6.30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Alice Pinculich ob 35. obletnici njene smrti.

Iz bolnišnice—

Mrs. Mary Baraga, 17901 Marcella Rd., se je vrnila iz St. Vincent Charity bolnice in se zahvaljuje prijateljem in sorodnikom za obiske, karte, cvetlice in darila.

G. Anton Zallnick, 1058 E. 72 St., se je vrnill po petih tednih iz St. Vincent Charity bolnišnice in se zahvaljuje za molitve, obiske, darila in pozdrave.

Novi odpusti pri mestu—

Zaradi pomanjkanja denarja bo mesto Cleveland odpustilo s 1. junijem preko 400 uposlencev vseh vrst, med njimi tudi nekaj policajev in gasilcev.

Thomas Dodd umrl

OLD LYME, Conn. — Bivši zvezni senator Thomas J. Dodd, demokrat iz Connecticata, ki je bil v Senatu javno karan zaradi rabe političnih skladov v sebne namene, je včeraj umrl na svojem domu. Pri lanskem ponovnem kandidiranju je bil poražen.

V Senat je bil prvič izvoljen leta 1958, drugič pa leta 1964. Bil je odvetnik in je bil nekaj časa v službi FBI.

Kasneje je prešel v službo pravosodnega tajništva in je bil od tega imenovan za glavnega tožilca ZDA pri sodni razpravi proti vojnim zločincem v Nuerenbergu leta 1945.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade E. Heath je včeraj poročal parlamentu o svojih razgovorih z G. Pompidoujem v Parizu pretekli teden, razlagal novo soglasje med Francijo in Veliko Britanijo, ki bo omogočilo zadnji vstop v Evropsko gospodarsko skupnost in novo, doslej neznano dobo blagostanja za vso svobodno Evropo, če se doseženi sporazumi izvedejo. Parlament je poročilo mirno sprejel, ker opozicija ni bila enotna v ničemur drugem kot v tem, naj bi se glasovanje o sprejemu Velike Britanije odložilo na jesen. E. Heath bi rad imel to za seboj še pred parlamentarnimi počitnicami.

PRAGA, ČSR. — Včeraj je priletel sem L. Brežnjev na 14. kongres Komunistične partije. Sprejela sta ga predsednik republike L. Svoboda in G. Husak, glavni tajnik KP. Prišla sta tudi Kadar iz Madžarske in Erich Honecker iz Vzhodne Nemčije. Na poti je E. Gierek iz Poljske, med tem ko je romunski vodnik N. Ceausescu poslal svojega namestnika. On je obsodil sovjetsko-satelitski zasedbo ČSR avgusta 1968 in svoje obsodbe še ni umaknil.

ANKARA, Tur. — Turške oblasti iščejo 9 oseb v zvezi z ugrabitvijo in umorom izraelskega konzula E. Elroma v Istanbulu. Odločene so proti ugrabiteljem in morilcem nastopiti z vso dovoljeno strogostjo zakona.

TRAVIS AIR FORCE BASE, Calif. — Sinoči je prišlo tu do obsežnejših izgredov in nemirov iz rasnih razlogov. Nekaj poslopij je bilo zažganih in pri gašenju je en gasilec umrl.

ANKARA, Tur. — Na področju Bingola, kjer so imeli v soboto večji potres, je prišlo včeraj do manjših novih potresnih sunkov, ki so napravili le nekaj škode, niso pa zahtevali človeških žrtev. Skupno so do včeraj našteli na potresnem področju 812 mrtvih.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec
NAROČNINA:
Za Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto
SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year
SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
83 No. 102 Tuesday, May 25, 1971

Senator Mansfield ubija NATO?

Med voditeljem demokratskih senatorjev Mansfieldom in Nixonovo administracijo je nastopilo pravo bojno stanje, ki je veliko hujše od trenj, ki vladajo med senatorjem Fulbrightom in Belo hišo. Dočim se Fulbright prepira s predsedniki ZDA le o vprašanjih pristojnosti zakonodajne in upravne veje, je Mansfield zagrabil v bistvo spora, ali pravilno rabimo naše oborožene sile, ki so nam stroški zanje navalili pravo gospodarsko krizo.

Senator Mansfield zahteva nič manj kot zmanjšanje za 50% naših oboroženih sil v Evropi. Z vprašanjem zmanjšanja se senator peča že dolga leta. Je pa po značaju potrpežljiv, zato ni nikoli silil v federalno administracijo, naj vendar zmanjša naše obveze do evropske varnosti kar na hitro roko. Sedaj se je odločil za konkreten predlog: Amerika naj zmanjša za polovico svoje vojaške obveze do NATO do konca leta 1971.

Mansfield utemeljuje svojo zahtevo takole:

Naša dežela ima sedaj preko 2,000 vojaških postojank v 30 deželah po vsem svetu; na njih je zaposleno okoli 1,750,000 vojaških in civilnih uslužbencev z njihovimi družinskimi člani. Vse to nam dela letno $4.5 bilijonov stroškov! V Evropi sami imamo 300,000 vojaških uslužbencev z 225,000 družinskimi člani, pa tudi z 128 generali in nad 7,000 atomskimi bombami. Kako širokogrudna je pri tem naša dežela, se vidi po tem, da plačuje za svet, kjer se nahajajo postojanke, celo vse davke na nepremičnine! To se pravi: da moremo varovati Evropo, moramo v določenih slučajih plačevati celo zemljarino in zgradarino!

Naša javnost vse premalo zve o vsem tem, ker Mansfield nima nobenega senatnega odbora, kjer bi lahko s pomočjo televizije delal propagando za svoje stališče in zahteve, kar je pa po našem napačno. Je še celo tako potrpežljiv, da brez gordnjanja čaka cele mesece na odgovor federalnega tajnika za narodno obrambo na vprašanja, ki se tičejo obrambe, pa ga ne dobi. Sedaj je kar naravnost v živo zadel federalno upravo. Hoče izsiliti umik polovice našega vojaštva iz Evrope s tem, da je svoj predlog oblekel v obliko dodatka na nek drug zakon, ki je že v debati v Kongresu.

Mansfieldov korak je Nixona ne samo presenetil, ampak tudi hudo prizadel. Najbrže ga je tudi hudo zabolel. Nixon je namreč takoj organiziral odpor proti Mansfieldovemu predlogu in pritegnil vanj vse, kar je kdaj kaj sodelovalo pri NATO na političnem, diplomatskem in vojaškem polju. Nixon se je torej oborožil z lepim številom somišljenikov v tej zadevi — stalnih in priložnostnih —, ki so vsi proti umiku čet. Zgodilo se je tako kot že večkrat: političen svet je proti umiku, druga javnost bo pa za umik. Seveda bo političen svet gledal, da se prepir hitro pozabi. Gorje namreč kandidatom, ki bodo prihodnje leto kandidirali in morali zagovarjati svoje letošnje stališče pred volivci, ki bodo vse kaj drugega kot zadovoljni s tako sedanjo republikansko politiko.

Debata med Mansfieldom in njegovimi nasprotniki je namreč obnovila tudi spomine na nekatere temne strani v delovanju NATO. Teh pa ni malo. Zopet slišimo, da je Evropa stalno gledala, da je breme varovanja svoje svobode valila na našo deželo, da se je prevzetim obvezam rada izmikala, da bi bila morala več žrtvovati za lastno varnost. Za te trditve je dovolj dejstev, številk in statistik, ki jih zagovorniki NATO ne morejo razveljaviti.

Največ opore ima Mansfieldova zahteva v dejstvu, da glavni cilj NATO sploh ni bil nikoli dosežen. V duhu idej NATO bi morala Evropa že takoj po l. 1947, ko si je opomogla, začeti izvajati politiko evropskega zedinjenja, ki naj ustvari tretji blok v mednarodni politiki in ga podpre ne samo s svojo gospodarsko močjo, ampak tudi s primerno obrambo. Na ta cilj države NATO niso nikoli resno mislile. Počemu naj torej Amerika tam še drži toliko vojaštva, tem bolj, ker se je položaj na svetu s pojavom močne kitajske komunistične države čisto spremenil.

Zanimivo je bilo, kako hitro je za Mansfieldovo idejo zagrabil sedanji gospodar v Sovjetski zvezi Brežnjev. Je takoj sprožil idejo, da naj bo zmanjšanje oboroženih sil v Evropi skupna zadeva obeh svetov ob železni zavesi. V tem ne tiči samo sovjetska propaganda. Moskva bolj rabi mir v Evropi kot Amerika. Amerika ne vidi v Evropi nobenega zaledja, Sovjetska zveza ga pa. Čim varnejša je Moskva na svoji zahodni meji, tem lažje zavaruje svojo vzhodno mejo proti Kitajski. Kdor tega ne verjame, naj samo sledi kitajski reakciji na Mansfieldove ideje.

Ne vemo, kakšna bo končna usoda Mansfieldove akcije. V Senatu je bila za enkrat odklonjena z nepričakovano veliko večino, toda sen. M. Mansfield je izjavil, da bo svoj predlog ponovil, ko bo čas ugodnejši.

K delni krepitvi Mansfieldovega stališča je nekaj pripomogla tudi kriza dolarja. Je že pokazala ugoden vpliv na željo po večji evropski vzamejnosti, čeprav ta ideja še nima praktične oblike in se šele lovi okoli vprašanja, ali Anglija spada v Evropo ali ne.

BESEDA IZ NARODA

Od Svetega Vida zvon

CLEVELAND, O. — V soboto, 22. majnika 1971, zvečer ob osmih so se v prostrani dvorani župnije sv. Vida prvič predstavili širši clevelandski slovenski javnosti s samostojnim koncertom "Slovenski fantje", to je znani clevelandski moški pevski zbor, kateri je doslej nastopal samo prigodnostno; največkrat ob različnih slovenskih narodnih spominskih prireditvah. Zbor vodi že od vsega početka Martin Košnik, organist župnije sv. Vida. Sobotni svoj koncert pa je zbor podal pod vodstvom skladatelja in glasbenega strokovnjaka maestra dr. Jerka Gržinčiča, ki se že od novega leta sem mudi pri fari sv. Vida.

Moški pevski zbor "Slovenski fantje" šteje devet tenorjev in trinajst baritonov in basov, to je že kar pravšnje število za prvi somostojni nastop. Vsak, ki se je bil udeležil njihovega sobotnega koncerta, se je lahko prepričal, kaj zmore majhna skupina sposobnih in voljnih ljudi v spretnih rokah.

Izbor pesmi, katere so podali, je bil vsestransko pisan, vendar pa logično in idejno tesno povezan: Moja domovina, kako si ti lepa! — Življenje, kako trnjeva je dostikrat tvoja pot! — Ljubezen, oh ta ljubezen! — in Vinček, ki nam razvnemaš srce, in Naša slovenska šala in dovtip. Vse to je zbor zavil v trinajst pesmi. Vse, razen ene, so dela znanih slovenskih mojstrov. Med njimi so bile tri zborovnega maestra dr. Jerka Gržinčiča, in sicer: Slovenski fantje, Jobova pesem in Hiš'ca pri cesti. S prvo je zbor začel koncert. Zelo je užgala. Z njo je zbor, čeprav ni bila na sporedu, svoj sobotni koncertni program tudi zaključil. Podoba je, da bo to odslej zborovna himna. Nič pa ne bo čudno, če bo s časom zaradi svoje melodioznosti in učinkovitosti ponarodela.

Ko sem po koncertu govoril z enim izmed najboljših poznavalcev slovenske glasbene kulture med nami v Clevelandu, mi je s temile besedami označil sobotni koncertni nastop "Slovenskih fantov": "To so pevci z zvenečimi glasovi, odličnim posluhom in toplo ljubeznijo do pesmi. Rekel bi, da so vsi solisti med seboj kompaktni in disciplinirani, saj jih povezuje iskrena ljubezen do slovenske pesmi. To so pevci, pozorni na vsak migljaj svojega dirigenta, ki vnaša v pesem življenje in srčni utrip."

Ena izmed podanih pesmi, namreč J. Gašperičeva "Koso nekdo kleplje", je bila posebej posvečena spominu mož in fantov, ki so dali življenja za vero in svobodo domovine. Prihodnja nedelja je namreč Slovenski spominski dan, ko se bo teh naših mož in fantov spominjala vsa naša skupnost. Pesem je bila podana z vso pieteto. Ko so jo odpeli, je vsa dvorana vstala in se za trenutek v vsej tihoti predala njihovemu spominu. Hvala Fantom za to spoštljivo gesto!

Koncert je bil lepo obiskan. Z vseh koncev clevelandskega mesta so nanj prihiteli rojaki. Vem, da ni bilo nikomur žal za to žrtev. Vsem, ki smo se ga udeležili, bo ostal ta prvi samostojni pevski nastop "Slovenskih fantov" v najlepšem spominu. V teh dneh je poteklo petnajst let, odkar je bila zastavljena prva lopata za postavitev naše vidovske šolske dvorane, pa si upam zapisati, saj sem se bil v tem času udeležil vseh slovenskih kulturnih prireditev v njej, da je bil ta koncert ena najlepših slovenskih kulturnih prireditev v njej in sploh v našem mestu.

Med odličnimi gosti, ki so obiskali koncert "Slovenskih fantov", bi omenil rad domačega župnika Fathra Rudolfa Praznika, Fathra dr. Pavla Krajnika od Marije Vnebovzete in Fathra dr. Franca Blatnika, SDB, iz Patersona, N.J., in pa generala Ivana Prezlja in skupino sester vidovske župnijske šole s sestro upraviteljico na čelu.

Po koncertu so zbrani ostali še nekaj uric v dvorani. Nekateri so tudi zarajali. Za zabavo in rej so skrbeli naši "Veseli vandrovci".

V nedeljo, 30. majnika, ob 10.45 dopoldne, pa se zberemo clevelandski in okoliški Slovenci pri lurški votlini na Chardonski cesti. Dekleta in žene, fantje in možje, zlasti pa mladina naj pride v narodnih nošah. Tam bo maševal Father dr. Pavel Krajnik za vse, ki so padli za vero in domovino. Popoldne ob dveh bodo tam litanije, ob štirih popoldne pa se bomo zbrali na grobeh na pokopališču Vernih duš, da še tam z molitvijo in pesmijo počastimo spomin vseh, ki so doprinesli največjo žrtev za Boga in domovino. Vse to nas moralno obvezuje, da jih ne pozabimo.

V soboto, 5. junija zvečer, pa bo v vidovski farni dvorani zadnja slovenska notranja družabna prireditev v tej sezoni, namreč "Senklerski slovenski večer". Tudi od te prireditve pojde del dohodka za potrebe naše slovenske cerkve pri Sv. Vidu. Zato je prav, da se rojaki tudi te prireditve udeležimo v lepem številu. Je pač tako, slovenska stvar, če jo hočemo med nami chraniti, zahteva od vseh nas žrtev, včasih kar precej hudih.

Faran od Sv. Vida

Romanje k Lurški Mariji

EUCLID, O. — Kakor nas že več let nas tudi letošnjo pomlad vabi Društvo SPB zadnjo nedeljo v maju ob enajstih dopoldne k Lurški Mariji na Chardon ceti. Ker je ta božja pot najbližja za Cleveland in okolico, zato se te žalne svečanosti udeleži veliko romarjev, da skupaj molimo za naše drage, ki so bili mučeni in pobiti v domovini in tudi za vse, ki so padli za svobodo pod ameriško zastavo.

Letos je že 26 let, odkar smo nekateri vse zapustili doma in odšli v begunstvo. To je bila za nas huda bolečina in je bila za nas edina tolažba to, da bomo živeli v svobodi. Po štirih letih težkega begunskega življenja so nas mnogo sprejele ZDA, za kar smo jim hvaležni. Posebno zahvalo smo dolžni tistim Slovencem, ki so bili delavni in so mnogo dobrega storili pred nami za slovensko skupnost.

Lepo bo od nas, ko bomo letos na Binkoštno nedeljo zopet zbrani pri Lurški Mariji pri sv. maši, katero bo daroval č. g. dr. Pavel Krajnik, in molili za naše drage pokojne in se hvaležno spomnimo omenjenih naših dobrotnikov. Pridimo k Lurški Mariji tudi ta dan zato, da z gorečo molitvijo in lepo Marijino pesmijo prosimo zaupno našo nebeško Mater za njeno varstvo, ker le tako lahko upamo, da bomo srečno v teh težkih časih preživeli določene dni in dali lep zgled naši mladini, za katero je naša največja skrb!

Vincenc Povirk

Najobsežnejša panoga

Jeklarska industrija je najobsežnejša od vseh v naši deželi.

Matere se zahvaljujemo

NEW YORK, N.Y.—Že nekaj let imamo v New Yorku Slovenci svoj materinski dan. Kdo more biti tega bolj vesel, kot matere. Toplo nam je pri srcu videti svoje otroke na odru, pa nas z našo besedo in našo pesmijo počaste. Vsa morebitna žalost, ki ti jo vsak otrok da ob kaki svoji nagajivosti, je pozabljena. Ob tem trenutku se tudi morebitno trpljenje materinstva spremeni v veličastje tega najsvetejšega poklica.

Da newyorški Slovenci - in zlasti še me slovenske matere - lahko doživljamo takšen veličasten dan vsako leto v cerkveni dvorani, se moramo zahvaliti predvsem gdč. Cirili Saksidovi, ki je pred leti pokazala dar požrtvovalnosti in nam je otroke, v kolikor so jih starši bili voljni pošiljati, zbrala v malo sobotno slovensko šolo. Pouk je zmeraj v prostorih pod Cerkvijo sv. Cirila na OSMI.

Od takrat imamo vsako leto lep materinski dan! Naši otroci so ta dan srečni in zadovoljni, srečne smo me matere, ko spoznamo, da naši otoci se izživljajo v mali koristni narodni skupnosti — v šoli za našo besedo, pesem in molitev.

Gdč. Cirila Saksidova si je v teh letih vzgojila nekaj pomočnic, ki so bile pred leti učenke prvega letnika. Tako sta ji v veliko pomoč Francka Babnikova in Marjanca Jenkova.

Tudi naš kaplan p. Bertrand Kotnik že dve leti poučuje verouk.

G. dr. Franjo Delak, pevovodja naših "Fantov z Osme". jih vadi v petju.

Vsem tem se me matere, katerih otroci obiskujejo to slovensko šolo v New Yorku z vso iskrenostjo zahvaljujemo, ko spoznavamo, da nam ravno požrtvovalnost omenjenih članov naše skupnosti pomaga v svetem naporu, ne le rešiti otroke pred tolikimi prilikami zablod, ampak jih tudi ohraniti svojemu narodu, katerega smo me matere najneposrednejše zastopnice na tujem. Če mu svoje otroke ohranimo, smo opravile dvojno sveto dolžnost.

Boleče je seveda, ko spoznavamo, da toliko naših mater nima več živega čuta za slovenski narod. Zato je v njihovih domovih že prešla beseda slovenska in zato tudi ne pošljejo svojih otrok v našo šolo na Osmo in zato se je tudi toliko družin že kar odtujilo in ne prihajajo več v domačo cerkev.

Na kraju se moramo letos zahvaliti še newyorški pisarni Slovenske katoliške lige, ki je preskrbela za vse letnike prave učne knjige, dobila jih je od doma ter jih poklonila naši slovenski šoli. S tem je bil pouk lažji in uspešnejši ter otroci bodo lahko slovensko brali tudi v poletnih mesecih.

Še enkrat vsem požrtvovalnim, ki nam vodijo to malo narodno šolo in nam pripravijo dve lepi prireditvi na leto, najiskrenejša hvala, ker nam pomagajo v naši težnji: ohraniti naše otroke našemu narodu - slovenskemu!

Slovenske matere

Nov slovenski "doktor"

PATERSON, N.J. — V Sloveniji je še vedno pomanjkanje duhovnikov, ker še ni napolnjena vzel, ki je nastala s pokoljem toliko duhovnikov med vojsko in po njej ter z odhodom v begunstvo.

Ker je bilo toliko fara brez dušnih pastirjev, se mladi salezijanski duhovniki niso mogli posvečati višjim študijem, ampak so morali takoj po novi maši prevzemati zapuščene župnije. Tako salezijancem v Sloveniji zdaj primanjkuje usposobljenih profesorjev za malo semenišče v Želimljem in vabijo begunce, naj bi se vrnili in jim pomagali.

Nova knjiga in jubilej pisatelja Karla Mauserja

CLEVELAND, O. — Pravkar sem prebral zbirko črtic Karla Mauserja NA OZARAH, ki jo je izdala *Slovenska kulturna akcija* v Buenos Airesu v Argentini kot njegovo petindvajseto knjigo v petindvajsetih letih, odkar se je v tujini razbohotil v enega najbolj plodovitih in v emigraciji najbolj priljubljenih slovenskih pisateljev. Knjiga obsega okrog 85 črtic, ki jih je zbral in uredil nekdanji ljubljanski profesor Janez Sever in je razdeljena v pet delov: *Vas pred nevihto, Vasi ni več, Leta, Mlada leta, The Cleveland Twist Drill Co.* in *Pojdi, moj sinko, na pot.*

Od teh sta najobširnejša in najmočnejša prva dva, ki tako prekipevata lepote in domačnosti pa tudi žalosti in groze, da bi jaz nikomur ne svetoval, da bi jih prebral na en dušek, brez oddiha. Tri ali štiri naenkrat, to že, čeprav včasih že ena sama zgodba zadostuje, da začne človeka dušiti v grlu in razburkana čustva zahtevajo oddiha. Prvi del je namreč posvečen slovenski zemlji in slovenskemu kmetu, ki sta pisatelju strašno pri srcu, drugi pa grozotam okupacijskih dni med drugo svetovno vojno, ko se je zdelo, da mora slovenski narod izkrvaveti pod strašnimi valjarji iz Rima, Berlina in Moskve in katerim je bil pisatelj sam priča. Ob poznejših delih, v katerih opisuje svojo lastno mladost, begunsko življenje v Avstriji in nazadnje življenje v Ameriki, pa se človek oddahne in vtis groze in obupa, ki veje kako zimski viharji iz drugega dela, popusti in človek se nazadnje nekam sprijazni z mislijo, da je sicer življenje strašno klavrna in žalostna zadeva in često kar brezupna godlja, vendar ne čisto brez lepote in brez lažjih in veselejših trenutkov, katerim pravimo sreča in da še vedno tli upanje, da se bo človek navsezadnje vendarle naučil slediti nauku Učitelja iz Nazareta: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!

Da je Mauser eden tistih redkih ljudskih pripovednikov, o katerih ljudstvo pravi, da znajo pisati, "kakor bi rožice sadili", vem že dolgo. Njegove povesti sem začel čitati že pred več kot dvajsetimi leti in so mi vedno bile v velik užitek. Vendar je v mojih bukvah podčrtan predvsem kot avtor trilogije LJUDJE POD BIČEM, v katero je zajel vso tegobo hitlerjevskega vesoljnega potopa in vzporedne komunistične poplave tako prepričevalno, da se človek ne more dovolj načuditi odpornosti in žilavosti ljudstva, ki je vse to pretrpelo in preživelo. Po obsegu in globini temu delu ne najdem primere v slovenski književnosti, kvečjemu pri Rusih, pri Tolstoju, Dostojevskem in pri Borisu Pasternaku, ki nam je postal znan predvsem z Doktorjem Živagom. Za človeka, kateremu je slovenska — in svetovna — književnost prešla v kri še otroku in mladcu, kakor je meni, je bila izdaja te mogočne trilogije resnično nepozaben dogodek, tisoč sto in trinajst strani največjega knjižnega užitka.

Ampak ne mislite, da sem manj užival nad NA OZARAH. Ali pa da nisem hvaležen Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu prav tako za to lepo knjigo kakor za LJUDI POD BIČEM, kakor tudi za njeno ogromno kulturno delo sploh (73 publikacij v 25 letih obstoja je več kakor so npr. ameriški Slovenci kdaj dosegli!) In h koncu še Tinetu Debeljaku za njegov zaključni esej "Karel Mauser in njegova knjiga" in Janezu Severju za prav posrečeno ureditev te zbirke. Vsi zaslužijo pohvalo za to lepo knjigo, ki je tudi tehnično (tisk, papir in vezava) prvovrstna.

Trojni jubilej pisatelja Mauserja in Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu je bil s to knjigo v resnici dostojno zanešen v slovensko kulturno zgodovino.

Ivan Jontez

Slovensko prvenstvo v odbojki

CHICAGO, Ill. — Dne 29., 30. in 31. maja t. l., bo v Clevelandu velik shod slovenskih odbojkašev, vršilo se bo prvenstvo v odbojki na Slovenski pristavi. V soboto bo večerja in ples, za katerega bo igral orkester "Vandrovci". V nedeljo popoldan se vrši turnir, v katerem se bodo borila moštva: SAVA iz New Yorka, SAVA iz Clevelanda, SAVA iz Minnesote, odbojkaški klub iz Chicaga, Slovenski športni klub iz Clevelanda, Slovenska telovadna zveza iz Toronta in odbojkaški klub iz Hamiltona. Po končanem turnirju bo kres in petje.

Vsi Slovenci ste vabljeni na turnir, kateri bo prvi v zgodovini slovenstva v Ameriki. Pokažite mladini, da stojite za njo. Podajte ji moralno podporo; saj vidite, kaj se godi po vsem svetu glede mladine. Pridite in s tem povejte mladini, da vas zanima njeno delovanje. Pričakujemo vas! To naj bo vam v ponos in mladini v moralno podporo.

Če kdo želi nadaljna pojasnila, naj kliče g. Edija Mejača v Clevelandu ali pa vpraša kateregakoli Savana.

Na svidenje na turnirju!

Poročevalec

Tako je na dunajski univerzi doktoriral g. Valter Dermota in bil nekaj let ravnatelj malega semeništča v Želimljem, zdaj je pa docent za katehetiko na bogoslovni fakulteti v Ljubljani. V Španiji je končal višje študije g. Rudolf Borštnik in je zdaj ravnatelj v Želimljem. Lansko poletje se je vrnil g. Jože Simčič, ki je bil zaposlen v salezijanskem provincialnem uradu v San Franciscu v Kaliforniji, zdaj pa v Želimljem uči angleščino, ob sobotah pa hodi pomagat na faro v Kočevje.

Iz istega razloga se je pred leti vpisal na Katoliško univerzo v Washingtonu g. Stanko Ceglar, SDB., da bi se usposobil za poučevanje klasičnih jezikov. Pred tremi leti je dosegel Master's degree, v nedeljo, 16. maja, pa doktorsko diplomo. Pri slovesnosti so ga obkrožili washingtonski Slovenci in njegov brat g. Drago Ceglar, SDB., ekonom v salez. zavodu v Sherbrooke, Que., v Kanadi. Novemu g. doktorju iskrene čestitke.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

ČEMU SE SMEJEJO DOMA

Da z nemškim gospodarstvom nekaj ni v redu, nam bo jasno šele, ko bodo začeli odhajati tja na delo tudi naši direktorji.

*

Če malemu stopiš na prste, te udari, če velikemu, te pohodi.

*

Če veliki kihne, se mali lahko obriše pod nosom.

*

Žal pregovor "Kdor visoko leta, nizko pade" ne velja za tiste, ki visoko sede.

*

Za nemškim in japonskim imamo tudi Jugoslovani svoj gospodarski čudež: več porabimo, kot ustvarimo.

*

Kar enako se nam zdi, ko pšenico podražimo za 15 din, kruh pa za 15%.

*

Ustanovili so slovensko organizacijo svobodnih umetnikov. Ali to pomeni, da bodo še manj snemali?

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Vsakdo naj pomaga reševati probleme v družbi

Kjer človek živi, tam so vedno težave, ali kakor pravimo z učeno besedo, problemi. Čim več ljudi je skupaj, tem več je teh težav. Ko so ene odstranjene, se pokažejo druge, ker popolne družbe človek ne bo nikdar ustvaril, ker sam ni popolen. Življenje v skupnosti je prav za prav neprestano reševanje problemov. Kar je žalostno, je to, da jih rešujejo samo nekateri, večina pa udobno čaka, da se bodo zadeve izboljšale.

In je znova spregovoril Pastir svoji čredi in ji je rekel, naj si vsak malo izpraša vest. V čem pa naj bo to izpraševanje? Papež Pavel IV. je pozval kristjane, naj si izprašajo vest o tem, kaj napravijo, da bi Kristusov duh prišel do izraza v skupnosti v družbi, v narodu in na svetu.

"Lahko je govoriti o načelih," pravi Kristusov namestnik, "kazati na krivice, ki se godijo in vsevprek kritizirati. Take besede nimajo nobene teže, če se tisti, ki jih izjavlja, ne zaveda osebne odgovornosti in ni pripravljen tudi na dejanja."

Papež je poslal ta klic kanadskemu kardinalu Maurice Royju, ki je predsednik sveta za lajike in papeške komisije za pravičen mir. To je storil ob priliki 80-letnice znane okrožnice "Rerum novarum", ki jo letos obhaja katoliški svet.

Bistvo te papeževe poslanice je, da je vsakdo osebno odgovoren za trpljenje in krivice, ki se godijo okoli njega. Lahko je metati kamenje odgovornosti na druge, osebno pa se izogibati vsakega dejanja za izboljšanje razmer. Vsakdo je po vesti dolžan nekaj prispevati. Pri kateri akciji bo sodeloval, kje bo pomagal in kaj bo naredil, to mora odločiti vsakdo sam. Navadno razmere, v katerih živi, to nakazujejo.

Papež v svojem apostolskem pismu nakazuje poseben problem v današnji družbi, ki ga imenuje urbanizacija. Po naše bi rekli prevelika natrpanost ljudi v mestih. Mestna prenatrpanost je otrok industrijske družbe. In ta prenatrpanost v mestih pravemu razvoju in načinu življenja ni naklonjena: življenje družine v tej prenatrpanosti je prizadeto; sosedstva tako rekoč ni več; krščanska skupnost je zgubila svoj okvir.

Človeka se je polastilo neko novo dolgočasje; obdaja ga brezimenska masa, v kateri se sam počuti tujca; v množici je človek sam. Zapreke in težave v mestih so ogromne, a kristjani ne smejo izgubiti poguma. Neprestano je treba delati na to, da bodo mesta postala boljši prostor za življenje. Poskušati je treba ustvariti nov način sosedstva med mestnimi prebivalci (danes se večina sosedov ne pozna — op. por.). Posebno je danes na mestu klic po socialni pravičnosti. Zaradi njenega pomanjkanja je mnogo trpljenja v mestih.

Med ljudstvi tega sveta naraščata predvsem dve težnji: po enakosti in po soudeležbi. Ta zadnja vključuje tudi soodločanje. Ti dve težnji postajata v ljudeh od dne do dne močnejši, to pa zaradi boljše informiranosti in izobrazbe.

Težnja po enakosti je predvsem narastla med ženskim spolom. Ta krik po enakosti gre često predaleč, ker bi rad spremenil samo naravo ženskega bitja. To je lažna enakost, ker hoče spremeniti razlikovanje, ki ga je Stvarnik položil v žensko naravo, ki naj bo srce družine in družbe. Zakonodaja naj bi zagotovila, da bi mogla žena svojo posebno vlogo vršiti, obenem pa naj bi zavarovala njeno neodvisnost in njene pravice, da sodeluje v kulturnem, gospodarskem, družbenem in političnem življenju družbe.

Dalje sv. oče posebno poudarja dolžnost kristjanov, da sodelujejo v boju proti okuženosti okolja (pollution).

Kristjan se mora teh novih problemov zavedati. Mora jih videti okoli sebe in mora prevzeti nase del odgovornosti pri njihovem reševanju. Reševati jih mora v skupnih naporih z drugimi ljudmi.

To papeževo apostolsko pismo daje obilo gradiva za izpraševanje vesti vsakemu posamezniku posebno pa naslednjim štirim vrstam ljudi:

1. Tistim, ki v življenju poznajo samo svojo osebo in svoj kotiček, za probleme drugih pa nimajo ne smisla ne skrbi. Vrhovni pastir je tem jasno povedal, da taka sebičnost danes še posebno ni na mestu.

2. Tistim, ki hočejo živeti na račun družbe in za vse težave in probleme, ki so v življenju, mečejo krivdo samo na druge, sami pa ne naredijo niti koraka za lastno izboljšanje, kaj šele za izboljšanje, ki ga je potreben bližnji. Zajedavci so to!

3. Tistim, ki so že to tolikokrat hoteli dopovedati čredi, naj se v javne zadeve, zlasti v politične ne vtikajo. Politika je vendar skrb za javni blagor, za družbeno dobro in pri delu za to dobro naj bodo kristjani navzoči, pravi papež.

4. Apostolsko pismo papeža Pavla VI., daje dosti gradiva za razmišljanje tistim, ki so bili in so še aktivni v zadevah kulture, gospodarstva, politike in družbenih razmerij. V tem pismu bodo dobili novih pogledov in novih navdihov za svoja prizadevanja.

Por.

Drobne vesti, ki govorijo o življenju

Živimo v mesecu maju, v času cvetja, pomladi in zelenja. V obeh slovenskih župnijah so zvečer šmarnične maše in branje.

Slovenska šola je zaključila svoje delo in njeni učenci so odšli "na počitnice". Šola pa že vpisuje za naslednje leto. Pravijo, da morajo vedeti, koliko prostorov bo treba v jeseni pripraviti in koliko učnih moči, zato naj se vsi kandidati za slovensko šolo vpišejo že pred počitnicami.

Pri Mariji Pomagaj je bila nedelja prvega sv. obhajila dne 2. maja. Slovesnost je bila pri drugi maši ob 9h dopoldne.

Po dolgi bolezni je dotrpel g. Štefan Balažic, župljan Marije Pomagaj. Pokopali so ga dne 29. aprila.

Slovensko letovišče bodo odprli v nedeljo, 23. maja. To nedeljo se bo začela poletna sezona in bodo pri Mariji Pomagaj samo tri maše vsako nedeljo: ob 8h, 9h in 10.30. Na letovišču pa bo kot že vsa ta leta ob 11.30.

Katoliški škofje v Ontariju da bi jim pomagali ohraniti in izpopolniti šole, ki se trenutno nahajajo v velikih finančnih težavah, ker sedanja konservativna vlada noče podpreti srednjih šol od 11. do 13. razreda. Škofje prosijo duhovnike in vernike, pravijo, da katoliške šole vzdržujejo duhovno rast mladine, ki jo osvetljujejo z lučjo evangelija, zato je naloga vsakega katoličana, da piše svojemu političnemu predstavniku in zahteva vlano podporo in pa da moli za srečno rešitev katoliških šol.

Še marsikaj drobnih novic je med nami, pa še drugič kaj!

Por.

Vso srečo na novi poti

V soboto, 15. maja, je mladi Toni Fir obljubil pred oltarjem v cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetinjo zali gdč. Slavici Jereb zvestobo do groba. V zameno je dobil enako obljubo. Poročne obrede je opravil mladi duhovnik g. Boznar, ki je prišel iz Clevelanda. Navzočih je bilo poleg staršev in sorodnikov še veliko število prič, prijateljev.

Zvečer istega dne se je zbrala velika družina okoli mladega para v cerkveni dvorani na veseli svatbi. Jerebi so v Torontu znani podjetniki. Hiše gradijo, zato ni čudno, če se je na svatbi njihove hčerke zbralo vse, ki kaj pomeni v slovenskem podjetništvu v velikem Torontu. Dvorano so krasili rdeči nageljni; mize so bile obložene z obilico najrazličnejših dobrot; "Veseli vandrovčki" so dajali ton razpoloženju; pevci so prepevali mlademu paru, ki sta ob pesmi in veselju stopila na novo pot. Med svati je bil tudi pišatelj Karel Mauser iz Clevelanda s soprogo go. Mimico.

Bog daj, Slavica in Toni, da bi se Vama v življenju izpolnile vse dobre želje številnih prijateljev-svatov!

P. M.

Pri vsej zaposlenosti nam piše

Baragov misijonski krožek v Torontu je dobil kratko pisemce od misijonarja g. Buha, ki deluje na Madagaskarju. Takole piše:

"Veliki torek je in ura bo polnoči, a če vam ne pišem, boste še čakali, pa se spodobi, da se vam oglasim. Bog povrni!

Ker sem že pri velikem torku, naj omenim še veliko nedeljo. Ker vi vsi tam v krožku gotovo še verujete, da se bodo nekoč tudi vaše kosti pririnile preko korenin in prsti in prahu do svetega večnega dneva, vam želim, da bi se tega dne že sedaj veselili.

Nič novega na fronti. Kranjski fantje in dekleta zdravi, veseli in korajžni. Za to se moramo seveda zahvaliti zaledju, ki na nas ne pozabi. Včasih si mislim, kako bi bilo, če bi se npr. vsa pomoč ustavila. No, od lakote ne bi pomrli. Midva s Petrom Opeko sadiva koruzo, ki že tudi domačinom postaja simpatična, ko vidijo, kako jo midva natepava.

K dobri volji pripomore tudi lepo vreme. Ni več vroče, ni hladno, kakor v nebesih. Gotovo veste, da imamo novega škofa, domačina. Posvečen bo prvo nedeljo po Veliki noči v Farafangani. Se mi zdi, da bo z njim tudi naš zapuščeni jug škofije zacvetel. Pa tudi novi kranjski fantje se nam obetajo: brat g. Stane morda na jesen; študiran zidar, za njim Janez Puhan C.M. Prihodnje leto pa še dva iz koprske škofije. To bomo zaorali.

Mojim pozdravom se pridružuje Peter, ki pa že spi kot ubit, saj je vse popoldne garal in dvigal "lamparje" cementa, da je zalil steber za novo manjšo šolo v bližnji vasi. Sestra Terezija je tudi že v deželi sanj. Danes je gotovo imela preko 200 bolnikov. Iskren in hvaležen pozdrav! Buh.

Smrt rojaka v Sudburyju

SUDBURY, Ont. — Pretekli torek, 18. maja, je nenadno umrl zadet od srčne kapi 58 let stari rojak Lojze Potokar, doma iz Cikave v fari Šmarje pod Ljubljano. Mnogo rojakov se ga spominja še iz begunskega taborišča v Spitallu na Dravi na Koroškem, kjer je bil, dokler ni odšel v Kanado.

Tu ni imel nobenih sorodnikov, pač pa ima brate in sestre v Sloveniji. V Clevelandu je imel več prijateljev, ki jih pa nismo mogli obvestiti o smrti, ker nismo imeli naslovov. Umrlega smo položili k večnemu počitku 21. maja s pogrebno sv. mašo v cerkvi Sv. Trojice. Naj počiva v miru božjem!

Vid Rovanšek

VESTI IZ SLOVENIJE

Prvi uradni podatki o letošnjem popisu prebivalstva in stanovanj v Sloveniji

Zavod SR Slovenije za statistiko je sporočil prve uradne podatke letošnjega popisa prebivalstva in stanovanj. Popis je trajal od 1. do 10. aprila 1971.

Po teh podatkih živi v republiki Sloveniji 1,725,088 ljudi, kar je za 8.4% več kot leta 1961 in 14.7% več kot v letu 1953. Letos so popisovalci, ki jih je bilo 8,337, našteli 515,761 gospodinjstev, medtem ko jih je popis 1961 naštel 458,853; to pomeni, da se je število članov v enem gospodinjstvu zmanjšalo od 3.5 na 3.3, ali z drugo besedo, število članov "družine" se počasi, vendar stalno zmanjšuje.

Zanimivi so podatki o številu prebivalstva po občinah, primerjani s popisoma v letih 1961 in 1971. Močno se je povečalo število prebivalstva v občinah, kjer je močna industrija, trgovina, turizem in druge dejavnosti. Take so vse ljubljanske občine, razen občine Ljubljana-center, kjer se je število prebivalstva celo zmanjšalo, potem občine Maribor, Domžale, Koper, Kranj, Celje, Kamnik in druge. Pri vseh pretežno "kmetijskih" občinah se je število prebivalstva povečalo manj, kot je republiško povprečje, pri nekaterih pa se je celo zmanjšalo. To so občine Cerknica, Ilirska Bistrica, Krško, Lenart, Lendava, Litija, Ormož, Radlje, Ribnica, Sežana, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Tolmin in Trebnje.

Vzrokov za to je več. Med njimi je vsekakor to, da je ravno v naštetih občinah največ nerazvitih območij, da je tu še nad polovico kmečkega prebivalstva in da mladina odhaja iz teh krajev v svet s trebuhom za kruhom, saj je iz teh krajev skoraj praviloma največ zdomcev, ki za boljši jutri garajo v tujini.

Po podatkih popisa dela v tujini 49,563 občanov republike. Verjetno je številka večja, ker so tu šteti samo zaposleni, ne pa tudi udje njihovih družin, ki so v tujini, poleg tega niso upoštevani sezonci, ki odhajajo v tujino šele sedaj v poletnih mesecih. Vsekakor veliko število pridnih rok, ki bi lahko s pridom doma poprijele za delo.

Prvič so letos popisali tudi stanovanja in jih našteli 473,390. Tu niso upoštevana zasilna stanovanja niti vikendi, pač pa le stalno naseljena in prazna stanovanja.

Hkrati s popisom prebivalstva in stanovanj so občani dajali tudi podatke o številu živine, in sicer za konje, govedo, ovce in prašiče. Po podatkih popisa redijo v Sloveniji 43,231 konj, 445,912 govedi, 25,695 ovac in 374,730 prašičev.

Sedaj popravljajo napake: zdomce bi radi dobili domov

Problem delavcev, ki odhajajo na delo v tujino, najsibodi na sezonsko ali za stalno, je začel sedaj resno skrbeti domače oblastnike. Razni pojavi, med katere je zlasti šteti pomanjkanje visoko kvalificiranih delavcev v domači industriji, je prisilil, da so se s problemom začeli ubadati odgovorni vladni organi v Sloveniji.

Na raznih sejah so prišli do zaključka, da si bo moralo politično vodstvo le "ustvariti svoj koncept o zaposlovanju naših delavcev v tujini". Do tega so prišli potem, ko ho statistični uradi ugotovili, da v Sloveniji nastaja okoli 15,000 nezasedenih mest vsako leto, hkrati pa ekonomska emigracija dosega že zaskrbljujoče številke.

O tej problematiki je razpravljal na seji Odbor za družbene ekonomske odnose gospodarskega zbora slovenske vlade. Ta je pa seveda stvar proučeval precej iz birokratičnega vidika. Problem bi radi prenesli na ramena drugih. Tako je že takoj na začetku dotične seje predstavnik republiškega Izvršnega sveta med drugim povedal, da bi "vse samoupravne organizacije morale graditi svoje razvojne programe na podlagi tega elementa, ne pa čakati na rešilno potezo političnih vrhov".

Kako te organizacije gledajo na problem, pa je razvino iz tega, da je predanih državnemu tožilstvu 29 delovnih organizacij, ki so osumljene, da so nezakonito "posredovale" svoje delavce v nekatere zahodne države. To sedaj imenujejo "nelegalne kanale", da jih ločijo od legalnih, ki prav tako posredujejo delavce tujini.

V razpravi pa so prišli tudi do zaključka, da bi bilo treba najprej ustvariti ekonomske pogoje, ki bodo sami privabili zdomce. A tu je problem potrebnih delovnih mest, in zlasti stanovanj ter ustreznega dohodka. Opazili pa so tudi (kot da ne bi celo domače časopisje na to stalno opozarjalo), da je odtok delovne moči zlasti velik na kmetijskih območjih, zaradi česar je treba nujno ustvariti boljše možnosti za kmetijstvo, da se nadaljni odtok vsaj delno ustavi.

Ob koncu pa so v vsej svoji nemoči znova potrdili, da je vprašanje odhajanja delavcev v tujino tako aktualno, da ga je treba postaviti pred politični organizem, ki naj izdela koncept reševanja tega problema.

S tem se je seveda konkretna rešitev prestavila za nedoločen čas. Vzrok je gotovo uradna birokratska neučinkovitost. Po drugi strani pa na tako zavlačevanje gotovo vplivajo tudi devize, ki jih režim krvavo potrebuje, in ki v največjih količinah prihajajo prav od delavcev, zaposlenih v tujini. Za judeževe groše...

Družinska sreča

TORONTO, Ont. — G. Jožetu in ge. Nežki Škulj, roj. Petek, 11 Westacres Dr., Toronto, Ont., Canada, se je nedavno rodil tretji otrok, drugi sinček, ki ga bodo to nedeljo krstili v cerkvi Marije Pomagaj v Torontu. S tem sta postala g. Franc in ga. Nežka Petek, Cleveland, Ohio, enajstič stari oče in stara mama, ga. Frančiška Škulj iz Toronta pa osmič. Čestitke vsem!

Podjetni Ptujčani

Podjetje Perutnina iz Ptuja namerava dvigniti produkcijo piščancev na osem milijonov, od tega naj bi kmetje kooperanti zredili tri četrtine, ostale pa na lastni farmi. Bavijo se še z večjimi načrti — gradijo lastno klavnico in predelovalnico za meso, tudi za goveje, in v nekaj letih mislijo dvigniti izrejo piščancev na 20 milijonov letno.

Za ohranitev narave

Odbor za varstvo narave in naravnega okolja je sklical na posvetovanje o umestnosti graditve hidrocentrale Kobarid v zgornji soški dolini urbaniste, geografske in turistične delavce poleg predstavnikov Soških elektrarn. Ti zadnji so seveda zagovarjali svoj projekt, ostali pa so v glavnem bili proti novi elektrarni, ki bi zaradi zajezitve precej spremenila gornjo soško dolino, ki je med vsemi predeli Slovenije še najbolj naravna in deviška.

Malo tujih družabnikov

V Idriji so imeli "okroglo mizo" o izkušnjah pri delu s tujimi partnerji, ki so vložili svoj kapital v navišjem možnem odstotku 49:51. Predstavniki podjetij so poudarili, da s prihodom tujega kapitala ni oslabljeno ali onemogočeno samoupravljanje, ker pač tuje partnerje zanima le ekonomski učinek vlaganja. (Pa so verjetno tuji partnerji o ekonomskem učinku le bolj malo prepričani, saj je bilo v treh letih po sprejetju zakona v vsej Jugoslaviji sklenjenih le 27 pogodb, in od tega največ s slovenskimi podjetji.) Med vzroki za tako majhno število so navedli tudi "pretogo jugoslovansko zakonodajo, dvojno obdavčenje in pomanjkanje carinskih olajšav".

Pošta v Sloveniji na višini

Slovenske pošte, ki jih je 593, so na evropski ravni, okrepile so dostavno službo, tako da prejemnik dobi pismo ali pošiljko že v istem dnevu, ko pride le-ta na poštni urad.

V Sloveniji niso na evropski ravni glede telefonskih naročnikov: Na 100 prebivalcev pride le 6.2 telefona, medtem ko je evropski povpreček 15. Zato bodo skušali doseči izboljšanje, ko naj bi leta 1975 bilo 12 telefonov na 100 prebivalcev. Seveda evropski povprečen tedaj ne bo več 15 telefonov.

Bolnišnico povečujejo

Dela pri povečavi novomeške bolnišnice tečejo po načrtu; pravijo, da bo objekt dograjen do konca oktobra. Gradnja bo veljala 11 milijonov dinarjev, od katerih jih je zagotovljenih okoli osem, ostanek pa bo bolnica prejela iz sklada za zavarovanje delavcev.

Štorklje izginjajo

Na Pomurski turistični zvezi so sprejeli sklep, da bodo v sodelovanju z ljubitelji živali naredili vse za ohranitev štorkelj in njihovih vse bolj redkih domovanj v Pomurju. Štorklje vse bolj izginjajo iz Pomurja, ker se kmečke domačije umikajo novim hišam, z njimi pa kopnijo dimniki z velikim gnezdi, ki so jih predniki skrbno varovali, saj je pomenila naselitev štorklje za domačijo znamenje sreče in blagostanja. Leta 1965 so našteli še 611 gnezd v Pomurju, sedaj jih je skoraj polovico manj.

V Kamniku bi obnovili Zaprice

Kamniški muzej si že dalj časa prizadeva, da bi obnovili pročelje gradu Zaprice, katerega zgodovina sega tja v četrto stoletje. Za obnovo bi potrebovali okrog 150,000 dinarjev, katerih pa ni, saj je v proračunu kamniške občine namenjenega za kulturne potrebe še manj denarja, kot prejšnja leta.

Pred dvema letoma bi popravilo pročelja veljalo le polovico tega. Koliko pa bo treba denarja čez nekaj let? Morda niti ne bo potreben, ker ruševin ne bo mogoče popraviti.

Kupec: "Daj mi mlado kokoš, zadnjič si mi dal staro."

Prodajalec: "Kako pa veš, da je bila stara?"

Kupec: "Poznam na zobeh."

Prodajalec: "Kokoš ja nima zob."

Kupec: "Jih imam pa jaz."

Sovjetsko nadzvočno potniško letalo bilo na ogledu v Pragi

PRAGA, ČSR. — Sovjetsko nadzvočno potniško jet letalo TU 144 je pristalo preteklo nedeljo na tukajšnjem letališču potem, ko je nekajkrati zakrožilo nizko nad mestom. Danes leti od tod dalje v Pariz, kjer bo na letalski razstavi skupaj s francosko-britanskim Concordom.

Opazovalci letala in njegovega leta so izjavljali, da leti TU-144 zelo tiho, vsekakor tišje od letal, ki pristajajo na praškem letališču.

V Moskvi so izjavili, da bo novo nadzvočnn potniško letalo TU 144 še pred koncem letošnjega leta vključeno v redni promet v Sovjetski zvezi.

V Kini se nekaj kuha!

Ko je rdeča Kitajska za ozko režo odprla vrata, prihajajo od tam vsakovrstne vesti.

HONG KONG. — Iz Kitajske je prišlo zadnje čase nekaj novic, ki jih ne moremo uvrstiti med redne. Čisto na tihem se je prikradla vest, da so v notranjosti dežele izbruhnili nemiri. To ni na Kitajskem nič nenavadnega. Dežela je ogromna, razdeljena je sicer na 29 provinc, toda province so prevelike, da bi jih sedanje uprave mogle držati na vajetih. Posebno sedaj, ko so posledice znane kulturne revolucije še zmeraj čutijo. Tako smo zvedeli, da so se na severu dežele spopadli oboževatelji tovariša Mao-Tse-tunga in pristaši nekdanjega glavnega Maovega nasprotnika in tekmeca Liu Šao-či. Ime tega Maovega tekmeca še ni pozabljeno, seveda ga pa tudi nihče ne spravlja v javnost, saj niti ne vedo, ali je še živ. Njegovo ime je postalo znamenje vsega, kar na Kitajskem ni zadovoljno z Maovim režimom. Pod površino kitajske vsakdanjosti torej zmeraj nekaj vre.

Izredno pogumen je zadnje čase postal tudi ministrski predsednik Ču En-lai. Do sedaj je navadno govoril le kot vodja federalne vlade, glavno besedo je pa imel Mao. Sedaj je na nekem banketu izjavil, da je bil vzrok za razkol med Moskvo in Peipingom bivši sovjetski ministrski predsednik Hruščev s svojo politiko "revizionizma", ki se kaže v načelu mirnega sožitja. V Peipingu so upali, da bo Brežnjev to politiko opustil, kar se pa ni zgodilo.

Znani zaupnik Maovega režima časnikar Burchett poroča, da je l. 1967 obstojala prava zarota v okolici tovariša Mao, ki je bila naperjena proti maršalu Lin-Piao. Zarotniki so hoteli pognati maršala z oblasti in sami prevzeti vlado, dočim bi Mao igral le vlogo zastavonoše.

Vse to priča, da se je sedanji kitajski režim sprijaznil z mislijo, da lahko kaj več odkrije od tega, kar se godi ali se je godilo za kulisami. Verjetno je prišel do prepričanja, da si ne bo v tujini pridobil zaupanja, če se bo še naprej tako neprodirno zapiral proti javnosti, kot se je do sedaj.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Mizar dobi delo

Izkušen ali pripravljen se izučiti v izdelovanju omaric. Stalno delo! Oglasite se osebno na 17529 So. Miles Avenue.

(102)

MALI OGLASI

V najem

Šest velikih lepih sob, zgoraj, se odda v najem odraslim na E. 71 St. Za pojasnila kličite: 361-7860

—(102)

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Ah, ne govorite o Marseillesu, Maksimilijan, kajti jedina ta beseda me spominja na mojo dobro mater, na tega angelja, za katerim je žaloval ves svet, na mater, ki je bila tekom svojega bivanja na zemlji vidni angelj varuh svoje hčere in je, kakor upam z gotovostjo, zdaj njen nevidni angelj. O Maksimilijan, če bi živela moja uboga mati, bi se ne imela bati ničesar, povedala bi ji, da vas ljubim, in ona bi čuvala nad nama."

"Ah, Valentina," odvrne Maksimilijan, "če bi živela ona, bi vas skoro gotovo ne poznal, kajti rekli ste mi, če bi živela ona, da bi bili srečni, in srečna Valentina bi se pač ne menila za ubogega Maksimilijana."

"Ah, prijatelj," pravi Valentina, "zdaj ste nepravični vi,... Toda povejte mi..."

"Kaj naj vam povem?" vpraša Maksimilijan, opazivši, da se Valentina obotavlja.

"Povejte mi," nadaljuje Valentina, "če je nastalo kdaj prej v Marseilleu med vašim in mojim očetom kako nesporazumljenje."

"To pač ne," odvrne Maksimilijan, "razun če bi bilo to, da je bil vaš oče več nego strasten pristaš Bourboncev in je bil moj udan cesarju. Kolikor vem, je to vse, kar bi bilo moglo razdvajati ti dve rodbini. Toda zakaj to vprašanje, Valentina?"

"Povedati vam hočem," odvrne mlada deklica, "kajti vedeti morate vse. Oni dan, ko je bilo v časopisu objavljeno vaše imenovanje častnikom častne Legije, smo bili zbrani pri mojem dedu, gospodu Noirtierju, mi vsi in tudi gospod Danglars, oni bankir, katerega konji bi bili, kakor veste, skoro ubili mojo mater in mojega brata. Glasno sem čitala svojemu dedu časopis, dočim se je pogovarjal moj oče z gospodom Danglarsom o njegovi hčerki in njeni nameravani zvezi z grofom Morcerfom. Ko sem prišla do mesta, ki se je tikalo vas in sem je čitala že prej, kajti bila sem opozorjena nanj s tem, da ste mi povedali veselo novico že sami... ko sem torej prišla do onega mesta, sem bila zelo srečna... toda tudi v veliki zadregi, da sem morala izgovoriti vaše ime, in zato bi bila to mesto najraje preskočila; boje se pa, da bi tega ne razlagali napačno, sem se opogumila in čitala.

"Ljuba Valentina!"

"Ko je čul moj oče vaše ime, se je obrnil k meni; bila sem prepričana — iz tega vidite, kako sem neumna —, da mora zadeti to ime vsakega človeka kakor strela in da vidim svojega očeta, kako se trese, in celo — toda kar se tiče tega, sem se varala gotovo — celo o gospodu Danglarsu se mi je zdelo isto."

"'Morrel!" pravi moj oče. 'Čakaj nekoliko!' In pri tem zgubanči svoje obrvi. 'Ali naj je ta jeden izmed Morrelov iz Marseillea, jeden onih strastnih bonapartistov, ki so nam povzročili leta 1815. toliko hudega?'

"'Da,' odvrne gospod Danglars, 'zdi se mi celo, da je to sin prejšnjega trgovca.'"

"Res?" pravi Maksimilijan. "In kaj je rekel na to vas oče? Povejte mi, Valentina."

"O, nekaj gnusnega, da si komaj upam ponoviti."

"Vseeno mi povejte," odvrne Maksimilijan smehljaje.

"'Njihov cesar,' je rekel s pretečim čelom, 'je znal postaviti take fanatike na pravo mesto: imenoval jih je meso za topove, in to je edino ime, katero so zaslužili. Z veseljem opažam, da se ravna nova vlada po istem pametnem načelu. In če bi bilo to samo za to, da obdrži Algerijo, bi vladi čestital, dasi nas stane precej mnogo.'"

"To je res precej brutalna politika," pravi Maksimilijan; "toda, ljuba gospica, ne zarudevajte vsled teh besed gospoda Villeforta; moj vrli oče v tem oziru ni nič zaostajal za vašim in je vedno ponavljal: 'Zakaj vendar cesar, ki je ukrenil že toliko izbornega, ne ustanovi polka sodnikov in advokatov, katerega bi poslal vedno prvega v ogenj?' Vidite, ljuba prijateljica, kar se tiče izrazov in dobrohotnega mišljenja, so si vse stranke jednake. Toda kaj je rekel k tej izjavi kraljevega prokuratorja gospod Danglars?"

"O, ta se je smejal z onim potuhnjenim smehljajem, ki bi ga imenovala krutega. Nato sta odšla oba. Zdaj sem šele opazila, da je moj ubogi ded čisto razburjen. Povedati vam moram, Maksimilijan, da sem samo jaz zapazila ta duševni blisk ubogega deda, in nemogoče je bilo dvomiti, da ga je razburil pogovor, ki se je vršil v njegovi prisotnosti, kajti ona dva se nista ozirala na mojega ubogega deda čisto nič. Razvnel se je skoro gotovo, ker ni govoril moj oče na najprijaznejši način o cesarju in zdi se mi, da je bil moj ded njegov strasten privrženec."

"Njegovo ime je res jedno najznamenitejših izza dobe cesarja; bil je senator in —kakor veste, Valentina, ali pa tudi ne veste — vdeležil se je vseh bonapartističnih zarot za časa restavracije."

"Da, včasih slišim govoriti čisto temno o onih razmerah, ki se mi zde tako čudne; ded bonapartist, oče rojalist: kaj naj si mislim o tem?... Toda nazaj k moji povesti!"

"Obrnem se k njemu, in on vpre svoj pogled na časopis.

"'Kaj želite, papa?' mu pravim. 'Ali ste zadovoljni?'

"Napravi mi znamenje, ki potrdi, kar sem vprašala.

"'S tem, kar je rekel moj oče?' vprašam.

"Napravi mi nikalno znamenje.

"'S tem, kar je rekel gospod Danglars?'

"Vnovič mi zanika.

"'Torej s tem, da je imenovan Morrel' — Maksimilijan si nisem upala reči, — 'da je imenovan Morrel častnikom častne Legije?'

"Pritrdi mi.

"Ali mi verjamete, Maksimilijan? Veselilo ga je, da ste postali vi, ki vas niti ne pozna, častnik častne Legije; morda je to njegova duševna slabost, kajti menijo, da je otročji; toda jaz ga za to ljubim le še bolj."

"To je čudno," meni Maksimilijan. "Vaš oče me sovraži, dočim vaš ded baš nasprotno... Čudne prikazni s sovraštvom in ljubeznijo strankarskega duha!"

"Pst!" pravi naenkrat Valentina. "Skrite se, rešiti se! Nekdo prihaja."

Maksimilijan pograbi senene vile in prične silno nerodno prevračati meteliko.

"Gospica, gospica," zakliče glas za drevjem, "gospa Villefort vas išče v celi hiši; v salonu je obisk."

"Obisk!" pravi Valentina vsa razburjena. "In kdo je napravil ta obisk?"

"Velik gospod, princ, kakor pravijo, gospod grof Monte Cristo."

"Takoj pridem," odvrne Valentina glasno.

Pri tem imenu vstrepeta onstran omrežja mož, kateremu je 'takoj pridem' vedno veljalo v slovo.

"Stoj!" pravi Maksimilijan in pomišlja, opiraje se na svoje senene vile. 'Kako naj pozna grof Monte Cristo gospoda Villeforta?"

XIV.

Pouk o strupih.

Res se je prikazal v salonu gospe Villefortove grof Monte Cristo, in sicer z namenom, da vrne kraljevemu prokuratorju njegov obisk. In kakor si je lahko misliti, spravi to ime celo hišo pokonci.

Gospa Villefort, ki je bila, ko so ji javili grofa, sama v salonu, da takoj poklicati svojega sina, da še enkrat izrazi grofu svojo hvaležnost, in Edvard, ki že dva dni ni slišal govoriti o nič drugem kakor o tem velikem možu, hitro priteče, ne iz pokorščine in ne, da bi se grofu zahvalil, ampak iz radovednosti in da bi delal opazke, med katerimi je upal narediti par takih, h katerim je rekala njegova mati: "O grdi otrok! A mu moram že odpustiti, ker je tako duhovit!"

Po prvih običajnih uljudnostih vpraša grof po gospodu Villefortu.

"Moj mož je šel na obed h kancelarju," odvrne mlada žena. "Pravkar se je odpeljal in zelo mu bode žal, da je zamudil srečo, videti vas."

Dva obiskovalca, ki sta prišla pred grofom in sta ga požirala z očmi, sta odšla, kakor hitro jima je bilo mogoče.

"Kaj pa dela tvoja sestra Valentina?" pravi gospa Villefort Edvardu. "Daj ji povedati, da jo pričakujem v salonu, da jo predstavim gospodu grofu."

"Vi imate hčerko, milostiva?" vpraša grof. "Biti mora še otrok."

"To je hčerka gospoda Villeforta iz njegovega prvega zakona," odvrne mlada žena, "odrasla in lepa deklica."

"Toda melanholična," se vmeša v pogovor mali Edvard, ki je stopil k pozlačenemu drogu, kjer je sedel krasen ara in, hoteč si napraviti na klobuk perjanico, ruval ubogemu ptiču iz repa peresa, da je kričal vsled bolečin.

Gospa Villefort mu reče samo:

"Tiho, Edvard!"

Nato pristavi:

"Ta mali porednež ima skoro prav in ponavlja samo to, kar je slišal mene stokrat izgovoriti z bolestjo, kajti gospica Villefort je kljub vsemu našemu prizadevanju, da bi jo razvedrili, zelo žalostne narave in zelo molčeča, tako da je to mnogokrat na škodo vtisu njene lepote. Toda kje vendar je? Poglej, Edvard, zakaj ne pride."

"Ker jo iščejo tam, kjer je ni."

"In kje jo iščejo?"

"Pri dedu Noirtierju."

"In ti meniš, da je ni tam?"

"Ne, ne, ne, ne, tam je ni," zapoje Edvard v odgovor

"In kje je? Povej, če veš."

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

"ŽENSKI EVNUH" — Tako je naslov knjigi, ki jo je napisala 31 let stara Avstralka Germaine Greer, ki je promovirala na univerzi Cambridge na Angleškem in sedaj tam poučuje. V svoji omenjeni knjigi razlaga svoje poglede na "žensko osvobditev".

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

12 YR. old brk. bungalow, 3 bdrms., cent. air cond. - extras. Full bsmt., 2 car garage. Vic. 43rd & Artesian. By Owner.
927-1166 aft. 5 P.M.

FOR SALE BY OWNER
6 room brick bungalow, 3 bdrms., ww crptg., full bsmt., & full attic, 2 car garage. Exc. cond. Vic. 64th & Whipple. Mid $20's. 434-0304
(103)

BY OWNER — 7½ rm. custom ranch, 3 bdrms. & den, att. garage, 60 ft. lot, full bsmt., screened and glazed patio, storage and cabinets galore. Vic. 61st & Meade. 586-1890

OSWEGO — 3 bdrm. Fam. rm., liv. rm., din. rm. Kit. & dinette. 2½ baths, laundry area, full 8 ft. bsmt. Cent. air, ranch style brk. Lge. wooded lot. Mid $60's. Owner. By appt. Call 554-3115 aft. 5 P.M.
(103)

RIVERSALE — Sharp 5 year old, 3 flat, 2-3's, 1-2. 3½ car heated garage. 2 blocks I.C. Extras.
568-4343

FRAME 2 flat, 2-5's. By Owner. Completely remod. Interior, formica cab. kit. Vanity & ceramic tile bath. Full bsmt. w-fin. fam. rm., 2 car gar. Low taxes. Vic. Fullerton-Austin. Full price $31,900. 637-8649

HOFFMAN
4 bdrms., raised ranch, 2 years old, carpeting, dishwasher, range, pan. rec. rm., 1¾ baths, storms and screens. Extras. Nr. schls. Assume mortgage. By Owner. Mid $30's. Early occupancy. 885-1556

VIC. SOUTHPORT & ADDISON — BY OWNER
2 flat brk. 2-6's, 3 bdrm. ea. Enclosed pan. porches, fin. bsmt., mod. kitchen, bath, sep. gas ht., 2 car garage. Low $30's. 472-1075
(103)

APPROX. 2 A. Heavily wooded, some fruit trees, big pines, creek through property on quiet street in Warrenville.$14,000. Pvt. owner. By appt. 393-9148
(103)

BY OWNER—VIC. 64th & AUSTIN
Brick house. 3 bdrms., mod. kitchen & bath. Fully finished basement. 2 car garage. Extras. Low $30's.
586-8048
(103)

WOOD DALE — Colonial brk. ranch, 3 bdrms., mosaic tile bath, colonial style cab. kit., open beam ceil. thruout. Fruit & pine trees, lot 50x150' blktop drive and patio, full bsmt., semi finished rec. $30,000, $6,000 down. By owner for appt. ph. 766-5376 (103)

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

MOTHERS HELPER
Prefer high schl. girl for summer (or longer). Live in North side home nr. lake. Room & board + salary. Care of 2 sm. children.
477-9422 eves. aft. 6 P.M.

HOUSEKEEPER
Need mature reliable woman to live in good Southwest sub. home. Care of 15 yr. old daughter. Own rm. + bd. + TV and $50 wk. Refs.
687-1449

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — GLEN ELLYN
Well establ. Centrally loc. Seats 70. $7,000. Prk. facilities. Ideal for couple. By Owner.
469-2175 or 469-2195
(103)

CARWASH
Very good Southwest location. Established 2 years. Large potential. 598-8816
(103)

REAL ESTATE FOR SALE

NR. 80th & WESTERN
2 dlx. stores, 1-6 rm. dlx. apt. Air cond., 2 car elec. dr. garage. See it. $92,500 — Terms. By Owner.
434-3919
(102)

MARQUETTE PARK — VIC. 67th & WESTERN
Store w-apt. in rear + 6 rm. apt. up. All new dec., sanded flrs., gas heat, 2 car brk. garage. $21,900. Pvt. party. By appt. 925-1675
(102)

BLUE ISLAND
12 flat, 1 bedroom each. 12440 Vincennes. Asking $119,000. Many extras. Call for information.
636-8323
(102)

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

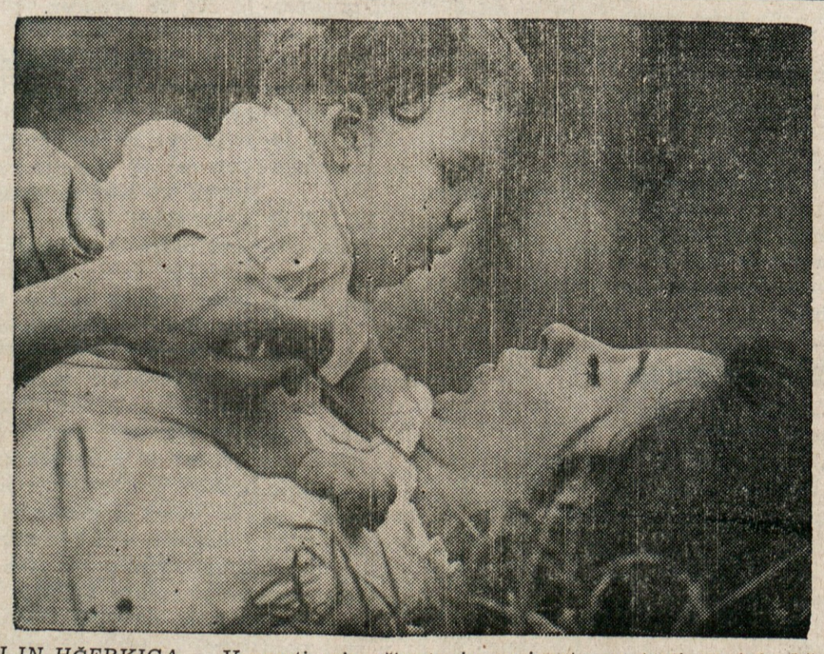

MATI IN HČERKICA — V prosti uri počivata in se igrata na trati mati in hčerkica. Tako ju je iznenadil očka, ko se je vrnil iz službe na letalskem oporišču Barskdale, La.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- **Izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:**
- **od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine**
- **za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00**
- **za odrasle člane bolniško podporo**
- **članom posodi denar za nakup doma.**

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedbą starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

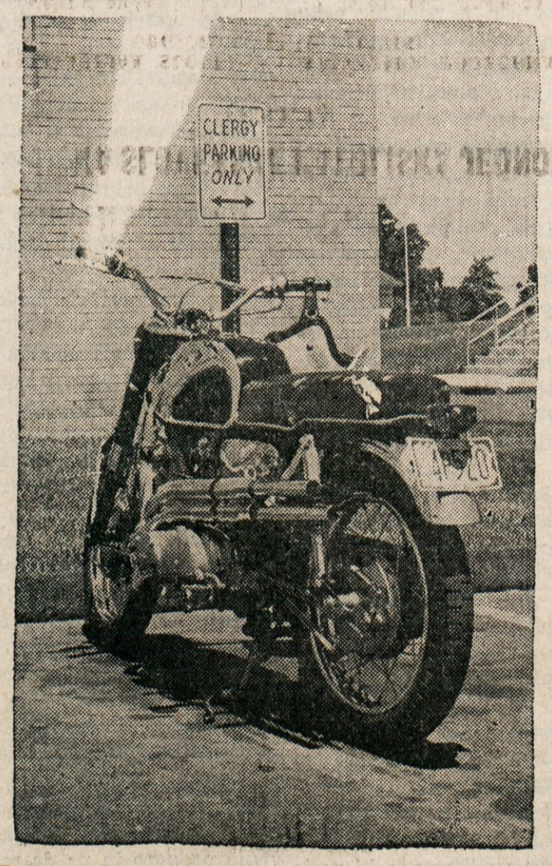

USTREGLI SO MU — Rev. Thaddeus Piotrowski v Philadelphiji je pustil svoj motocikel na parkališču univerze in našel, ko se je vrnil, gornji napis na nemalo iznenadenje.